

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

Líska

V rozesílce 18/2014 najdete pozvánky na akce, upozornění na projektové výzvy, recepty i příklady dobré praxe. Mimořádně pro Vás přidáváme **metodický list 106/2014 Barevné hádanky přírody** ke Dni stromů (20. října). Pravidelně zasíláme metodické listy pouze členům Klubu Lísky a Lísky. Metodický list číslo 107 je připraven k Mezinárodnímu dni nevidomých (15.11.). Pokud máte zájem metodické listy dostávat pravidelně, staňte se členem Klubu Lísky, info <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Upozorňujeme a srdečně zveme na vzdělávací akce **Jak učit POLY. Do konce října můžete zasílat přihlášky na modul Jak učit POLY o materiálech, Uherský Brod, Maršov, 20.-22.11.2014.**

Pro základní a střední školy realizujeme **projekt Bezpečně a zdravě do života**. Podrobnou nabídku dokončujeme a zašleme v rozesílce 19/2014 již za pár dnů.

Uvedené projekty jsou spolufinancovány z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Za necelých 5 týdnů se na vás těšíme na XIV. Krajské konferenci o environmentální výchově a vzdělávání. Konference se letos koná ve čtvrtek 13. listopadu 2014 v budově 14/15 Baťova institutu ve Zlíně.

Téma: Místní a globální spolupráce v environmentálním vzdělávání – příklady na cestě k udržitelnosti. <http://www.liska-evvo.cz/doc/krajska-konference>

Pozvánku i formulář přihlášky najdete v příloze.

Na konferenci budeme vyhlášovat nominace a předávat **ceny za přínos EVVO** ve Zlínském kraji za rok 2014. *Formulář pro nominaci v příloze.*

Aktuální nabídky vzdělávacích akcí, přihlášky a informace na: <http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

Přehled akcí v regionu najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>.
Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz

Klub Lísky

Líbí se Vám programy a činnosti Lísky? Máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje?

Svým členstvím v Klubu podpoříte naše poslání a programy, a zároveň dáte najevo, že nám fandíte. Více informací [najdete zde](#).

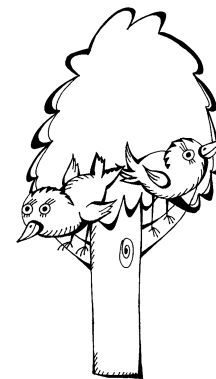
[Přečtěte si](#), jak Klub Lísky funguje a co nabízí.

[Přihláška do Klubu ke stažení zde](#)

Informace i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Osvětová kampaň „Stromy a my“, 28. září – 26. října 2014

Na různých místech našeho regionu probíhají programy a akce s cílem podnítit zájem o stromy, jejich význam jak ve volné přírodě, tak ve městech. Zájemcům můžeme zaslat metodické listy, plakáty apod. Více informací a materiálů najdete na internetových stránkách Lísky <http://www.liska-evvo.cz/doc/stromy-a-my>

Líska o.s. pro EVVO ve ZK

Líska, o.s. pro EVVO ve ZK vyhlašuje **soutěžní přehlídku fotografií „Strom a jeho rodina“**. Ukažte nám jaké stromy a jejich kamarády se Vám podařilo najít v přírodě či ve městě. Své fotografie zašlete do 20.10.2014 na infoevvo@seznam.cz nebo na adresu Líska, Rokytnice 436 (Základní škola), 75501 Vsetín.

Vybraní autoři se mohou těšit na odměnu.

Výukový program Stromy kolem nás

Výukový program pro žáky MŠ, 1.st.ZŠ. Podíváme se na strom novým pohledem. Společně budeme kolem sebe objevovat stromy plné života a barev. Prozkoumáme jejich kmeny a zahledíme se do jejich barevných korun. Hravou formou se dozvíme, proč a kdy slavíme světový Den stromů, ale také to, proč jsou stromy pro přírodu, člověka i ostatní živé tvory nepostradatelné.

Vydání metodických listů pro pedagogy a dalších materiálů s tematikou stromů.

infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz, <https://www.facebook.com/pages/Stromy-a-my>

Park Rochus, o.p.s., odborný garant kampaně

25.10. Stromy pro Rochus

Tradiční akce pro širokou veřejnost zaměřená na regeneraci areálu Park Rochus a hospodářské aktivity typické pro podzimní období.

martin.rezek@parkrochus.cz, www.parkrochus.cz

ZO ČSOP Veronica, Centrum Veronica Hostětín

28. 9. Jablečná slavnost

Tradiční oslava jablek a (nejen) ovocnářských tradic v Bílých Karpatech.

Zahájení kampaně. Strom roku.

hostetin@veronica.cz, www.hostetin.veronica.cz

Ekocentrum CHRPA při Domě dětí a mládeže Uherský Brod, p.o.

1. 10. a 3. 10. Výstava plody podzimu

Výstava plodů zahrad, sadů, polí a lesů, výukový program pro školy.

1. 10. Moštování

Sběr jablek v zahradě Jamy, lisování a moštování v pěstitelské pálenici, ochutnávka moštu.

www.ddmub.cz

DDM Uherské Hradiště, Purkyňova 494, p.o., odloučené pracoviště Přírodovědné centrum TRNKA

17. 10. Uzávěrka výtvarné soutěže: Tajemství stromů

Stromy v sobě ukrývají mnohá tajemství a příběhy, které za svůj dlouhý život poznaly. Cílem soutěže je zkusit namalovat, co vše může takový strom skrývat, ať už to jsou ptačí hnízda, či různá obydlí, ale i třeba poklady nebo tajemné příběhy. Soutěž je určena všem zájemcům. Kategorie: MŠ, I. stupeň ZŠ, II. stupeň ZŠ, SŠ, dospělí, skupinová práce.

18. 10. Procházka s Mykologem

I letos se vydáme do lesů Buchlovských hor se zkušeným mykologem na houby. Po cestě se dozvíme zajímavosti ze života hub, ale také se i naučíme sbírat druhy, které byste dříve nesebrali.

19. 10. Podzimní slavnost stromů

Odpoledne plné her a tvoření pro děti i dospělé v zahradě DDM. Pro návštěvníky bude připravena i exkurse do parku s povídáním o zdejších vzácných stromech a beseda na téma Ovocné stromy. Od 14.00 do 18.00 hodin.

20. 10. Den stromů v Redutě

Zábavně naučné dopoledne s tematikou stromů. Pro účastníky bude připravena výtvarná dílna, stanoviště s úkoly, výstava, povídání a další. Akce je určená pro všechny typy škol i širokou veřejnost. Od 8.30 do 12.30 hodin.

info.trnka@seznam.cz, www.trnka.xf.cz, www.kampanft.wz.cz

Muzeum regionu Valašsko, příspěvková organizace, Zámek Lešná

1. – 24. 10. Den stromů - Zdraví roste na stromě

Sezónní program pro školy zaměřený na ovocné stromy, výstavu starých a krajových odrůd jablek, využití ovoce v kuchyni, historie a význam pěstování ovocných stromů. Těšit se můžete také na ukázkou moštování, výrobu jablečného prostírání, hry s ovocem a o ovoci. Lektorky jsou během programu v kostýmech.

zamek.lesna@muzeumvalassko.cz, slezakovajitka@seznam.cz

Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín

1.9. - 24.10. Život ve větvích

Ekologicko- výtvarná soutěž pro děti ve spolupráci s MMZ zakončená slavnostní vernisáží v obřadní síni MMZ.

4.10. Podzimní vycházka s myslivcem

Příjemná procházka lesem s odborným výkladem pana myslivce, hledání hřibů, ukončená opékáním špekáčků u Myslivecké chaty.

<http://www.ddmastra.cz/>, m.hiblerova@ddmastra.cz

Kde Líska pomáhá

Líska pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

- **KORUNKA LUHAČOVICE** vznikla po několikaleté usilovné práci na benefičních projektech. Mezi hlavní cíle patří pomoc nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí. Více na www.korunkaluhacovice.cz

- **Sbírka Světluška: Komu svítí Světluška**

Světluška provází děti a dospělé s těžkým zrakovým postižením na jejich cestě k samostatnosti. Přispívá na speciální pomůcky, jako jsou mluvicí počítače či optické lupy, na vodící psy, osobní asistenci pro zrakově postižené děti integrované do běžných škol. Podporuje zrakově postižené studenty. Financuje projekty, které rozvíjí talent a tvořivé schopnosti lidí se zrakovým postižením.

<http://svetluska.centrum.cz/win/pro.phtml>

- **Dobrý anděl**
Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/>
Šíříme myšlenku Dobrého anděla a pomáháme oslovit a získat další Dobré anděly.
Podívejte se na novou kampaň: <https://www.dobryandel.cz/1500-statecnych/>

Aktuality a novinky

❖ Centrum Veronica Hostětín je Destinací roku 2014

V Bílých Karpatech se lidé mohou cítit jako doma. Dokladem toho je Centrum Veronica Hostětín, které získalo prestižní ocenění „DestinaCZe 2014“ od Agentury CzechTourism v kategorii Cítit se jako doma. Informace naleznete v tiskové zprávě v příloze a na www.hostetin.veronica.cz/ekopenzion

❖ Cena za přínos k rozvoji EVVO ve Zlínském kraji za rok 2014

Do 30. října můžete zasílat nominace na udělení ocenění v rámci XIV. ročníku Ceny za přínos k rozvoji environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty ve Zlínském kraji za rok 2014.

Nominace budou zveřejněny a ceny budou předány na XIV. Krajské konferenci o EVVO ve Zlíně ve čtvrtek 13. listopadu 2014. Nominace podávejte prostřednictvím [formuláře](#).

<http://www.liska-evvo.cz/doc/cena-za-prinos-k-rozvoji-evvo-ve-zlinskem-kraji-za-rok-2014>

❖ Vsetín proti chudobě - Vsetínské školy pro lepší svět

ŽÁKOVSKÉ SYMPOZIUM O GLOBÁLNÍCH PROBLÉMECH v rámci kampaně Česko proti chudobě, Vsetín, Maštaliska, 22.10.2014.

Žáci vsetínských škol budou debatovat o globálních problémech současného světa a navrhnout řešení těchto problémů. Společně zvolí globální problém, komu a na jaký účel bude předán vyčleněný finanční obnos.

V loňském roce jsme kampaň Česko proti chudobě podpořili zajímavou akcí Vsetínské školy pro vodu (4.10.2013). Děti vsetínských škol přepravily 393 litrů vody, což firma eSports Vsetín ohodnotila částkou 5.000 Kč. Účastníci pak sami rozhodli, jaký projekt podpoří. Celá částka byla zaslána na účet ADRY, pro slum Čalantika v Bangladéši

❖ Novinka z Edičního centra Lipky Brno

Jan Krajhanzl: Psychologie vztahu k přírodě a životnímu prostředí. Pět charakteristik, ve kterých se lidé liší

Čerstvě vydaná kniha Jana Krajhanzla si všímá toho, jak různorodý mají lidé vztah k přírodě a životnímu prostředí. Provází čtenáře touto rozmanitostí a s použitím odborné literatury mnoha oborů, ale i beletrie a příkladů z každodenního života ukazuje, jak se ve vztazích lidí k přírodě a životnímu prostředí zorientovat. Lipka knihu vydala v malém nákladu s podporou OPVK, není tedy zatím možné si ji koupit. Pokud o ni ovšem projevíte zájem, může brzy vzniknout její dotisk – můžete si ji předběžně objednat zde:

<http://bit.ly/kniha-ekopsychologie>.

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **MŽP na svých webových stránkách zveřejnilo vyhlášení Programu na podporu projektů NNO pro rok 2015.** Text vyhlášení jakož i další informace najdete na http://www.mzp.cz/cz/program_pro_nno_2015.
- **Nadace rozvoje občanské společnosti (NROS) a Nadace Partnerství vyhláší 2. výzvu k předkládání žádostí do programu Fond pro nestátní neziskové organizace (FNNO) financovaného z EHP fondů 2009–2014.** Uzávěrka pro předkládání žádostí o poskytnutí grantu a žádostí o poskytnutí Doplnkového grantu je 2. 12. 2014 v 16.00 hod.

Konsorcium Nadace rozvoje občanské společnosti (NROS) a Nadace Partnerství vyhláší 2. výzvu k předkládání žádostí o poskytnutí grantu z programu „Fond pro nestátní neziskové organizace“ (FNNO) a k předkládání žádostí o poskytnutí Doplnkového grantu z Fondu pro bilaterální spolupráci na programové úrovni v rámci FNNO. Text výzev a dokumenty pro žadatele naleznete [zde](#).

Veškeré dotazy ke 2. výzvě pošlete na mail nros@fondnno.cz (oblast I-III) a nap@fondnno.cz (oblast IV).

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- **ŽÁKOVSKÉ SYMPOZIUM O GLOBÁLNÍCH PROBLÉMECH** v rámci kampaně Česko proti chudobě, Vsetín, Maštaliska, 22.10.2014.
- **Uspávání broučků, v pátek 24. 10. 2014** v Lapidáriu Trojice ve Valašském Meziříčí. Pro příjemnější nevládných podzimních večerů připraven pestrý program. Od 16:00 hodin jsou připraveny tematicky laděné tvořivé dílny, následovat bude vystoupení dětského pěveckého sboru Broučci pod vedením p. učitelky Žanety Bezděkové ze ZŠ Salvátor, pochod broučků se zastavením u evangelického kostela v Botanice a uspávání broučků s ukolébavkou. Kostýmované návštěvníky čeká sladká odměna. Lampiónky s sebou.
Více informací na: <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/uspavani-broucku/>
- **Poctivě vyrobené – dny otevřených dveří:**
sobota 25. října 2014 - stolařství - bednářství p. Fryzelka, Vlachovice
- **XIV. Krajská konference o environmentální výchově a vzdělávání, 13. listopadu 2014, 14/15**
Baťův institut Zlín. Téma: Místní a globální spolupráce v environmentálním vzdělávání – příklady na cestě k udržitelnosti.
- **MUZEUM REGIONU VALAŠSKO ZVE NA PŘÍRODOVĚDNÉ PŘEDNÁŠKY A PROGRAMY**
Více informací na www.muzeumvalassko.cz

Výstavy ve Zlínském kraji

- **14/15 Baťův institut Zlín**, nabídka na www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální výstavy najdete na <http://www.muzeumvalassko.cz>

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- Ve dnech 7. – 9. 11. 2014 se konají již **jedenácté Dny otevřených pasivních domů**. Od pátku do neděle se tak může kdokoli zeptat majitelů pasivních domů na to, jak se jim v jejich úsporném domě žije a jak takový dům vlastně funguje. V ČR bude otevřeno hned několik desítek pasivních domů a samozřejmě i naše Centrum Veronica v Hostětíně. Centrum pasivního domu plánuje i speciální exkurze v okolí Brna a Prahy. <http://www.pasivnidomy.cz/akce/dny-pasivnich-domu-2014-613/510>

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

- **Vzdělávací kurz pro mateřské školy Jak učit POLY**

Vzdělávacím kurzem bychom chtěli podpořit rozvoj profesních kompetencí pedagogů mateřských školy. Kurz zahrnuje 3 třídní moduly v celkovém rozsahu 90 hodin prezenčního studia – **můžete si libovolně zvolit 1 nebo všechny 3 moduly (můžete se i vystřídat v rámci jedné MŠ – tedy na každý modul vyslat jinou paní učitelku, a může vás být i více z jedné MŠ)**.

Jeden modul má 30 hodin výuky a je ukončen 6 hodinovým závěrečným workshopem. Moduly se budou konat ve vybraných místech ve Zlínském kraji a v rámci příkladů dobré praxe navštívíme též MŠ. Kurz obsahuje 3 základní témata, která představí odborní lektori a zkušení pedagogové:

Jak učit POLY o materiálech, Uherský Brod, Maršov, 20.-22.11.2014.

Jak učit POLY řemesla a tvořivé činnosti, Veselí n. M., 5.-7.2.2015

Jak učit POLY na zahradě, Hostětín, 19.-21.3.2015

Přihlášky a informace: infoevvo@seznam.cz

<http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

<https://www.facebook.com/pages/JakučitPOLY>

Programy a služby Líska a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy Líska, o.s. **Kontakt:** infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840

- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

❖ Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky a tipy hledejte na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

V této rubrice najdete Vaše i lískové tipy, zkušenosti a zážitky z různých výletů, exkurzí a výprav do přírody.

- **Naplánujte si návštěvu 14/15 Baťova institutu Zlín**, který nabízí celoročně programy pro školy, skupiny dětí i rodiny s dětmi, www.14-15.cz

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

- **Přírodovědný klokan – 15.10.2014**

Vědomostní soutěž Přírodovědný klokan pořádá Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci ve spolupráci s Pedagogickou fakultou UP v Olomouci. Cílem soutěže je vzbudit zájem žáků o technické a přírodovědné obory.

Soutěž je určena žákům 8.-9. ročníků a u nás ve škole již tradičně zkusí test napsat všichni žáci, to je 16 žáků z 9.A a dne 15.10. 28 přítomných osmáků.

Letošní ročník můžeme hodnotit jako velmi úspěšný, a to zejména proto, že všichni žáci se snažili o co nejlepší výkon a pracovali s maximálním úsilím. Je pravda, že úlohy Přírodovědného klokana patří k těm náročnějším, vyžadují přemýšlení a kombinování poznatků z více předmětů...

Nejlepší řešitelkou z naší školy byla Barbora Hnátková následovaná jen těsně Lucii Gajdošovou a

Johanou Martinů. Všechna tři děvčata jsou žáčkami 9.A.

Mezi nejlepší řešitele z osmého ročníku patří Veronika Pešlová a Veronika Štěpánová.

Všem zapojeným žákům blahopřejeme k vynaloženému úsilí a snaze, k tomu, že nikdo z nich „nespadl“ do záporných čísel, což znamená, že se snažili.

Více zde: <http://www.zsvsetinsychrov.cz/news/prirodovedny-klokan-15-10-2014/>

Jaroslava Ševčíková, ZŠ Vsetín, Sychrov 97

- Sedmá generace ve spolupráci s Katedrou environmentálních studií a Hnutím DUHA vyhlašuje soutěž pro středoškoláky o nejlepší počin na téma **"Co vnímali moji rodiče jako největší problém životního prostředí v roce 1989 a co trápí mě?"**

V porotě zasednou Hana Librová, Aleš Máchal, Tereza Šimůnková, Petr Švec a Radovan Plášek.

Více informací o soutěži lze získat i na webu <http://sedmagenerace.cz/text/detail/soutez>

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

▪ Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Pro bližší informace a podporu v získání statusu

kontaktujte http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

▪ Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

▪ Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

▪ Odpovědná škola

Značku **Odpovědná škola** uděluje Asociace společenské odpovědnosti školám, které kromě klasického vzdělávání žáků vnímají kulturní, sociální a vzdělávací potřeby místa, ve kterém působí.

Cílem projektu je **zvýšit povědomí** o společenské odpovědnosti u škol a příklady dobré praxe **inspirovat** ostatní. Chceme dosáhnout toho, že se stane odpovědné chování dětem, studentům, ale i rodinám naprosto přirozené a automatické jako základní počty.

<http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola/>

Skutečně zdravá škola

Více o iniciativě a programech na webu a Facebooku.

<https://www.facebook.com/skutečnězdravaskola>

<http://www.skutečnězdravaskola.cz/>

Telefon: 732 967 206

Zelené okénko

- **Zelené úřadování**
je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.
- **Zelené nakupování**
je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá a vydal řadu materiálů. Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz (o udržitelné spotřebě v domácnosti).

- **Žijte BIO** www.bio-info.cz
vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.
- **Stránky sdružení TEREZA** www.nejsetrnejsi.cz

NOVINKA: Před nedávnem byla na e-shop přidána nová značka - Frosch, jako jednoho z nejstarších a nejzodpovědnějších výrobců produktů, které jsou šetrné k přírodě a zcela z přírodních surovin.

Vyzkoušejte jejich parádní, opravdu nádherně vonící tekutá mýdla. Buď v krásném, designovém dávkovači nebo jako náhradní náplň.

<http://www.econea.cz/prirodni-kosmeti.../tekuta-mydla-a-mydla/>

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

Prodejní místa:

- **Výrobky Fair trade můžete zakoupit v Lísce - budova Základní školy Vsetín, Rokytnice 436,** <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty>
Pondělí - čtvrtek: 8.30 – 11.00, 12.00 – 16.00 hodin
Návštěvu si můžete domluvit předem na infoevvo@seznam.cz nebo 604 650 109.

Zajistíme pro Vás též fairtradové občerstvení či balíčky na vašich akcích.

- AMBOS MUNDOS provozuje **rozvojový obchůdek "Oba světy"**. Více o obchůdku a sortimentu najdete na AMBOS MUNDOS, www.ambosmundos.cz
- Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii** (v sousedství parkoviště u Jednoty). V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz
- **Krámeček u kouzelného stromu**, Holešov, <https://www.facebook.com/pages/Kr%C3%A1mek-u-kouzeln%C3%A9ho-stromu/165015163641604>

- **Líska je členem pracovní skupiny pro Fairtradové město Vsetín.**
- **Líska je místním podporovatelem fair trade**, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele
- **Líska je podporovatelem kampaně Za férovou čokoládu!**
Líska se spolu se vsetínskými ZŠ Sychrov a Rokytnice zapojila do kampaně v rámci Vsetínského týdne pro Fair trade.
<http://cz.makechocolatefair.org/supporters>

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- **Regionální značky** <http://www.regionalni-znacky.cz>

Prodejní místa:

- ✓ **Centrum Veronica Hostětín**, <http://hostetin.veronica.cz/>
- ✓ **Prodejna ODTADYMA, o.p.s.**, Seninka 2 - prodejna ve Vsetíně, přízemí Domu Kultury.
- ✓ **Obchod Z DĚDINY** nabízí jídlo z našeho regionu.
Sortiment obchodu pochází z farem, od malých a středních zpracovatelů převážně ze Zlínského kraje, e-mail: obchod@zdediny.cz
<http://www.facebook.com/zdedinyzlin> Regionální potraviny, www.zdediny.cz
- ✓ **Přehled výrobků, produktů a služeb držitelů značky Tradice Bílých Karpat najdete na** <http://www.tradicebk.cz/produkty>

Recepty z naší kuchyně – patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková

Těšíme se na zajímavé a chutné recepty z Vašich kuchyní. Vítejte recepty pro domácí i školní vaření. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz
Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

➤ RECEPT NA CHLEBA z Dětského domova Smolina

Suroviny:

krajíc chleba bez kůrky
1 kg mouky hladké (je vyzkoušeno 700g hladké a 300g žitné chlebové)
7 dcl vlažné vody
1 kostka kvasnic /42 g/ 2 čajové lžičky soli 2 polévkové lžíce octa 2 čajové lžičky kmínu, ale můžete dát i víc – podle vlastní chuti

Postup:

Krajíc chleba a kostku kvasnic namočte do vody tak na půl hodiny, pak přidejte ostatní přísady. Vše mísíme asi hodinu, dokud se nezačnou dělat bubliny a nelepí se to. Potom necháme těsto kynout, až je ho jednou tolik. Z těsta můžete dělat buď dalamánky asi 24 ks nebo bochník chleba / z toho množství těsta i dva menší nebo jeden velký, buď šišku nebo kulatý - podle vlastního uvážení/. Pak znovu necháme chvíli kynout.

Těsně před tím, než dáme chleba do trouby, můžeme ho potřít bílkem nebo jen vodou. Pečeme asi hodinu = nejdřív na co největší teplotu asi tak deset minut a potom snížíme teplotu tak na 200 °C a dopečeme. Po upečení zkuste na chleba ze spodní strany poklepat – pokud bude znít dutě, je opravdu upečený. Tak hodně zdaru při pečení.

- **Domácí šípkový sirup:** <http://www.home-made.cz/.../domaci-sipkovy-sirup-aka-wobenzym...>

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica - PROVÁDÍ KONZULTACE PŘÍMO NA ZAHRADĚ, <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **NECHEJTE SI CERTIFIKOVAT VAŠI ZAHRADU - ZÍSKEJTE PLAKETU PŘÍRODNÍ ZAHRADA** » Máte-li zahradu a hospodaříte ve spolupráci s přírodou, či jste alespoň k tomu nastoupili cestu, můžete získat prestižní plaketu "Přírodní zahrada". Tu má v Česku už bezmála 150 zahradníků. Plaketou dáváte najevo svoji filozofii a podporujete šíření myšlenky přírodního zahradničení. Více o udělení plakety na <http://www.veronica.cz/?id=563>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku?**, Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě, http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín**
<http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- **Vyšla nová kniha Honzy Krajhanzla: Psychologie vztahu k přírodě a životnímu prostředí**
Vydalo Ediční centrum Lipky, www.lipka.cz
- **Vyšlo říjnové číslo zpravodaje Svět neziskovek.** V čísle najdete informace o tom, jak mohou neziskové organizace pozitivně ovlivnit osudy ohrožených dětí, rozhovor s Karlem Janečkem či pozvánku na první českou konferenci dětské paliativní péče. <http://www.facebook.com/Neziskovky.cz>

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy

- **Studenti na ROCHUSU**

Tak dnes jsem navštívila evropsky významnou lokalitu Rochus se svými žáky, úžasní prváčci to byli. Zúčastnili se výukového programu, který jsme vytvořili v rámci dotace MŠMT. Chodím tam díky této akci už asi šest let a děcka to moc baví. Dostanou svoji první známku do předmětu Ekologie. Dnes jsem rozdala samé jedničky, děcka spolupracovala úplně moc!!! Hurá!!!

Když jsem tuto svoji aktivitu zmínila na FB "Co mě štve nebo baví v UH", napadla mně tam jedna dáma! Nebylo to poprvé, co jsem jí svým příspěvkem ranila! Prý se vůbec nediví, že děcka ráda chodí na Rochus, když se nemusí učit!!! Nechápe zřejmě, že i tam se žáci učí! Možná více, než

*kdybych jim o evropsky významné lokalitě vykládala ve škole a diktovala jim to do sešitu!
Byl to půlden smíchu, zábavy a poučení! V lavici bych ze studentů informace a zájem nikdy
nedostala!*

Irena Pořízková, Střední škola MESIT, o.p.s., Uherské Hradiště

➤ **Zkušenosti ze ZŠ Vsetín, Sychrov 97 do škol nejen ve Zlínském kraji**

Účastníci specializačního školení, které je realizováno na základě vyhlášky č. 317/2005 Sb. § 9 b - Studium k výkonu specializovaných činností – tvorba a následná koordinace školních vzdělávacích programů na základních a středních školách, které probíhá ve Strážnici, dnes už dobře vědí, jak probíhá výuka formou BaVy, tedy výuka přírodovědných předmětů se zařazením prvků badatelské výuky, v ZŠ Vsetín, Sychrov 97.

Naše škola měla možnost představit těmto studentům, učitelům základních a středních škol, v šestihodinovém bloku, kus své činnosti v oblasti výchovy a vzdělávání žáků, zejména pak v oblasti průřezového tématu environmentální výchova a podělit se o zkušenosti a příklady konkrétních vyučovacích témat.

Využili jsme svých bohatých zkušeností ze spolupráce s Lískou –o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, ale také například s Muzeem regionu Valašsko, či samotnou radnicí v městě Vsetín, abychom inspirovali další kolegy ve snaze otevírat školy okolní komunitě, přibližovat učební obsahy reálnému světu a tím stále lépe a lépe připravovat žáky na život „mimo školu“ a „po škole“.

Domníváme se, že není důležité, kolik má žák informací „v hlavě“, ale kolik jich správným způsobem dokáže použít v reálném životě, ať už se vydá jakoukoliv cestou...

Jaroslava Ševčíková

Více zde: <http://www.zsvsetinsychrov.cz/news/zkusenosti-zs-sychrov-do-skol-ve-zlinskem-kraji/>

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

➤ **Ve čtvrtek 9.10.2014 obhajovalo město Vsetín kategorii B místní Agendy 21.**

Místní agenda 21 je mezinárodním programem rozvoje obce či regionu, který je zakotven v dokumentu OSN - Agenda 21(MA21), k jehož naplňování se zavázaly desítky států včetně České republiky.

Protože se na realizaci úkolů Místní agenty 21 podílí i naše škola, měli jsme možnost krátce prezentovat aktivity, které spojují život školy s životem města Vsetína, tentokrát šlo hlavně o projekty typu Fair-trade a žákovské iniciativy jako například žákovská badatelská konference (ŽA-BA-KO) či pořady typu Vyznám se v historii, které naše škola pořádá pro široké okolí, často pro žáky z celého Zlínského kraje.

Atmosféra byla příjemná a konstruktivní. Komise vystupovala korektně a přísně.

Přesto věřím, že město své výsadní postavení v kategorii B obhájí.

Více zde: <http://www.zsvsetinsychrov.cz/news/zs-sychrov-se-aktivne-podili-na-zivote-mesta-/>

Jaroslava Ševčíková, ZŠ Vsetín, Sychrov 97

Environmentální informační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, <http://www.liska-evvo.cz/rozesilka>
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna a videotéka**. <http://www.liska-evvo.cz/doc/knihovna>
- Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Společná prezentace a přehled akcí je významným tradičním nástrojem pro jednání s partnery, přípravu projektů i přiblížení EVVO veřejnosti a médiím. Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

❖ V příloze dnes najdete:

- Rozesílku 18/2014 - celý text v PDF
- Metodický list Líska 106/2014 Barevné hádanky přírody
- Letáček o projektu Jak učit POLY, nabídku kurzu pro MŠ a formulář přihlášky
- Pozvánku a formulář přihlášky na XIV. Krajskou konferenci o EVVO
- Nominační list na Cenu EVVO
- Pozvánky na dny otevřených dveří u pana Šeligy a Fryzelky
- TZ na podporu Lesních mateřských školek
- TZ Hostětín je destinací roku

Líska - o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Líska najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách: Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny / Ptáci – žijí tady s námi / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené/Stromy a my/Cesty za poklady ve Zlínském kraji/ŽABAKO – žákovská badatelská konference/Skutečně zdravá škola/Jak učit POLY/Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Rozesílku připravuje a rozesílá **Líska - občanské sdružení pro EVVO ve Zlínském kraji** s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť Mrkvička a MRKEV a účastníky projektu „Školní program EVVO krok za krokem“ zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.